

Sondringen mellem Teori og Praxis, der paa en Maade er hensigtsmæssig — men ogsaa fører til, at meget maa siges to Gange — og paa en Maade er saa taabelig, fordi Teorien maa have til Opgave at give en Oversigt over Praxis enten, som den er, eller som den findes at burde være, og Praxis findes ikke i en Bog, men udenfor. Dernæst er det ogsaa tysk, naar Forfatteren har saa stærk en Trang til at rubricere. Her anvendes Inddeling i Paragrafer, romerske og arabiske Tal, latinske og græske Bogstaver i Ental og Flertal. Dette gælder ogsaa Forfatterens umaadelige Belæsthed; alt er læst, og hver Tanke er puttet ind i en Baas. Det hele er systematiseret og grundigt systematiseret. Man har virkelig Indtrykket af, at her staar *alt* om Indkomstskatter. Og endelig gælder det ogsaa om selve Sprogformen, at den er meget tysk.

Det er paa tysk Videnskabs klassiske Grundighed, at Bogens Værdi beror. Her findes en Systematisering af saa at sige alle Problemer vedrørende Indkomstskat. Skønt vel tænkt som en Lærebog virker den meget haandbogs-mæssig. Der er ikke megen Grund til at gaa ind paa Neumarks egen Indsats i denne Bog, for den bestaar i, at han har læst saa uendelig meget, har ejet Evnen og Taalmodigheden til at rubricere det hele og gengive det over-skueligt, dog med en vis Trang til meget subtile Sondringer og absolut blottet for Lune, hvad vel heller ikke hører hjemme i en finans-videnskabelig Bog. Neumarks egne økonomiske eller finansvidenskabelige Idéer er det vanskeligere at finde. De bestaar saa at sige i selve Spændetrøjen, medens det, der er spændt inde i Trøjen, enten er alment Stof eller noget, der er ydet af andre, hvad der selvsagt omhyggeligt gøres rede for.

Bedst lykkes denne Fremstillingsmaade ved de — trods alt — mere skattetekniske Problemer, saasom de forskellige Hovedformer for Indkomstbeskatning f. Eks. paa Person og Selskaber, Differentiering efter Kilde, Eksistensminimum-Diskussionen, Progression eller ikke-Progression, Optrækningsproblemer, f. Eks. Kildeskat eller Modtagerprincip o. s. v. Derimod brister den ligesom, naar Forfatteren kommer ind paa de mere økonomiske Problemer, saasom Konjunkturernes Virkning paa Be-

skatning og Beskatningens paa Konjunkturerne. Forfatteren kender ogsaa hele denne Litteratur, men hans Systematiseringstrang virker her saa stærkt som en Spændetrøje, at den næsten tager Livet af den. Maaske beror det paa, at Forfatteren ikke gør Indtryk af selv helt at have forstaaet denne Problemkreds. I alt Fald synes Ræsonnementerne hyp-pigt at svinge mellem de mere driftsøkonomiske, hvorefter Budgettet skal balancere, og Trediversnes mere sprælske Idéer.

I Konsekvens af god gammel tysk finans-videnskabelig Tradition er det, at en saadan Afhandling omfatter en stor deskriptiv Del, hvor man omhyggeligt gennemgaar en Række Enkeltlandes Lovgivning. Disse Afsnit har det samme Præg af Grundighed, Omhu og Rigtighed. Anmelderen ved faktisk ikke noget Sted, hvor man paa ca. 50 Sider kan faa en bedre, rigtigere (og kedeligere) Fremstilling af engelske Indkomsskatte love m. m. end i denne Bog. Som Haandbog er disse Afsnit af meget stor Værdi.

Bogen hører til de Bøger, der hører hjemme paa en Reol; den skal tages ned, naar man vil vide et eller andet, men man skal være forsynet med overmenneskelig Udholdenhed for at læse den fra Ende til anden. Og gør man det, faar man ikke saa meget ud af den, fordi den netop først og fremmest er en Haandbog om Tanker og om Love.

Kjeld Philip.

Michael Young: Labour's plan for plenty. Gollancz, London 1947. 169 Sider. Sh. 7/6 net.

En yngre engelsk Økonom, der er knyttet til Arbejderpartiets Research Department, gennemgaar i ni Kapitler det engelske Regeringspartis politiske Maal. Det engelske Arbejderparti betragter Planøkonomi som det nødvendige Grundlag for egentlig Frihed; men Planøkonomien skal opbygges samtidig med Bevarelse og Udvikling af den enkeltes Frihed og det politiske Demokrati. Det betyder, at 100 pct. Socialisme ikke kan skabes i en Femaarsperiode. Den gradvise Gennemførelse af Socialismen er ogsaa nødvendig for Træning af Statens Tjenestemænd til de nye Opgaver. Efter en kort Kritik af det kapitalistiske Sam-

Sondringen mellem Teori og Praxis, der paa en Maade er hensigtsmæssig — men ogsaa fører til, at meget maa siges to Gange — og paa en Maade er saa taabelig, fordi Teorien maa have til Opgave at give en Oversigt over Praxis enten, som den er, eller som den findes at burde være, og Praxis findes ikke i en Bog, men udenfor. Dernæst er det ogsaa tysk, naar Forfatteren har saa stærk en Trang til at rubricere. Her anvendes Inddeling i Paragrafer, romerske og arabiske Tal, latinske og græske Bogstaver i Ental og Flertal. Dette gælder ogsaa Forfatterens umaadelige Belæsthed; alt er læst, og hver Tanke er puttet ind i en Baas. Det hele er systematiseret og grundigt systematiseret. Man har virkelig Indtrykket af, at her staar *alt* om Indkomstskatter. Og endelig gælder det ogsaa om selve Sprogformen, at den er meget tysk.

Det er paa tysk Videnskabs klassiske Grundighed, at Bogens Værdi beror. Her findes en Systematisering af saa at sige alle Problemer vedrørende Indkomstskat. Skønt vel tænkt som en Lærebog virker den meget haandbogs-mæssig. Der er ikke megen Grund til at gaa ind paa Neumarks egen Indsats i denne Bog, for den bestaar i, at han har læst saa uendelig meget, har ejet Evnen og Taalmodigheden til at rubricere det hele og gengive det over-skueligt, dog med en vis Trang til meget subtile Sondringer og absolut blottet for Lune, hvad vel heller ikke hører hjemme i en finans-videnskabelig Bog. Neumarks egne økonomiske eller finansvidenskabelige Idéer er det vanskeligere at finde. De bestaar saa at sige i selve Spændetrøjen, medens det, der er spændt inde i Trøjen, enten er alment Stof eller noget, der er ydet af andre, hvad der selvsagt omhyggeligt gøres rede for.

Bedst lykkes denne Fremstillingsmaade ved de — trods alt — mere skattetekniske Problemer, saasom de forskellige Hovedformer for Indkomstbeskatning f. Eks. paa Person og Selskaber, Differentiering efter Kilde, Eksistensminimum-Diskussionen, Progression eller ikke-Progression, Optrækningsproblemer, f. Eks. Kildeskat eller Modtagerprincip o. s. v. Derimod brister den ligesom, naar Forfatteren kommer ind paa de mere økonomiske Problemer, saasom Konjunkturernes Virkning paa Be-

skatning og Beskatningens paa Konjunkturerne. Forfatteren kender ogsaa hele denne Litteratur, men hans Systematiseringstrang virker her saa stærkt som en Spændetrøje, at den næsten tager Livet af den. Maaske beror det paa, at Forfatteren ikke gør Indtryk af selv helt at have forstaaet denne Problemkreds. I alt Fald synes Ræsonnementerne hyp-pigt at svinge mellem de mere driftsøkonomiske, hvorefter Budgettet skal balancere, og Trediversnes mere sprælske Idéer.

I Konsekvens af god gammel tysk finans-videnskabelig Tradition er det, at en saadan Afhandling omfatter en stor deskriptiv Del, hvor man omhyggeligt gennemgaar en Række Enkeltlandes Lovgivning. Disse Afsnit har det samme Præg af Grundighed, Omhu og Rigtighed. Anmelderen ved faktisk ikke noget Sted, hvor man paa ca. 50 Sider kan faa en bedre, rigtigere (og kedeligere) Fremstilling af engelske Indkomsskatte love m. m. end i denne Bog. Som Haandbog er disse Afsnit af meget stor Værdi.

Bogen hører til de Bøger, der hører hjemme paa en Reol; den skal tages ned, naar man vil vide et eller andet, men man skal være forsynet med overmenneskelig Udholdenhed for at læse den fra Ende til anden. Og gør man det, faar man ikke saa meget ud af den, fordi den netop først og fremmest er en Haandbog om Tanker og om Love.

Kjeld Philip.

Michael Young: Labour's plan for plenty. Gollancz, London 1947. 169 Sider. Sh. 7/6 net.

En yngre engelsk Økonom, der er knyttet til Arbejderpartiets Research Department, gennemgaar i ni Kapitler det engelske Regeringspartis politiske Maal. Det engelske Arbejderparti betragter Planøkonomi som det nødvendige Grundlag for egentlig Frihed; men Planøkonomien skal opbygges samtidig med Bevarelse og Udvikling af den enkeltes Frihed og det politiske Demokrati. Det betyder, at 100 pCt. Socialisme ikke kan skabes i en Femaarsperiode. Den gradvise Gennemførelse af Socialismen er ogsaa nødvendig for Træning af Statens Tjenestemænd til de nye Opgaver. Efter en kort Kritik af det kapitalistiske Sam-

fund med dets Ulighed i Indkomster og Uddannelse, Monopoldannelser og manglende Effektivitet skildres den gradvise Overgang til Socialismen i Kapitler om Beskæftigelsespolitikken, Nationaliseringen, Regeringens Stilling til den private Erhvervsvirksomhed og Socialpolitikken. Med Hensyn til Beskæftigelsespolitikken lægges der Vægt paa, at Staten ved Overtagelse af Bank of England behersker Kreditpolitikken og ved Indkomstudligningen gennem direkte Skatter og sociale Ydelser gør Forbruget mere stabilt og herved begrænser Mulighederne for fremtidige Depressioner. Paa samme Maade virker Forøgelsen af de offentlige Investeringer og Statens Medvirken til Oprettelse af nye Industrivirksomheder i de Omraader, der før Krigen særlig var ramt af Arbejdsløshed. En mere stabil Beskæftigelse er ogsaa det vigtigste Argument for Nationaliseringen. Hertil drister Forfatteren sig at føje, at Nationaliseringen ogsaa betyder større Initiativ fra den enkelte Arbejder, der nu er Medejers, og bedre Ledelse. Man har lettere ved at indrømme, at Nationaliseringen betyder større Investering og forøget Produktion i Stordrift, hvad der ogsaa anføres. Nationaliseringen af Kulindustrien, der er gennemført, og Planer om Nationalisering af Elektricitets- og Gasforsyning samt Transportmidlerne og Staalproduktionen har Forfatteren let ved at forsvare. Naar Overtagelse af Virksomhederne sker mod Erstatning og ikke ved Ekspropriation, begrundes det med, at den gradvise Nationalisering kun paa denne Maade kan virke rimelig over for de forskellige Grupper af Kapitalister. Naar de nationaliserede Virksomheder ledes af »Raad« og ikke lægges ind under den egentlige Statsadministration, er det for at knytte Personer til Ledelsen af disse Virksomheder med industriel Erfaring og med andre Løn- og Ansættelsesvilkaar end de offentlige Tjenestemænd. Over for det private Erhvervsliv har Regeringen sikret sig Bevarelsen af Krigstidens Kontrolmuligheder med Produktion og Priser, men samtidig ved Kreditgarantier fremmet Eksporten og ved Prisgarantier Produktionen inden for Landbrug og Fiskeri. Afsnittet om Sociallovgivningen er bl. a. en Kommentar til Beveridgeplanen; Gennemførelse af den offentlige Sundhedspleje og

Udvidelse af den offentlige Skolevirksomhed gøres der særligt meget ud af.

Sidste Del af Bogen handler om Storbritanniens Stilling til Verden. Det hævdes, at Arbejderpartiet udvider sit Fri- og Lighedsbegreb til ogsaa at omfatte Folkeslag i andre Verdensdele. Indiens Frigørelse fremhæves med Rette som et Eksempel paa, at der ligger Alvor bag denne Opfattelse.

Selv om Bogen efter sit Omfang og Formaal ikke gaar i Dybden med de økonomiske Problemer, der knytter sig til den engelske Arbejderregerings Politik, kan den anbefales for den, der ønsker en lettilgængelig Oversigt over denne Politik, saadan som Regeringens egne Folk fremlægger den for den almindelige Vælger.

Niels Banke.

Paul Anthony Samuelson: Foundations of Economic Analysis. Harvard University Press. Cambridge, Mass. 1947. 447 Sider. \$ 7.50.

Endnu kan det mærkes, at dansk økonomisk teori i krigsaarene har været afskaaret fra forbindelsen med udlandet, derved at vi ikke kender de unge videnskabsmænd, der er kommet frem i andre lande. Den amerikanske økonom Paul Samuelson er saaledes næsten ikke kendt herhjemme, til trods for at han af mange regnes for Amerikas betydeligste nationaløkonom. Han er i øjeblikket professor ved Massachusetts Institute of Technology, og da han endnu er en ung mand, kan der ventes meget fra ham i fremtiden.

Der er derfor al mulig grund til at gøre opmærksom paa hans foreløbige hovedværk: *The Foundations of Economic Analysis*. Selv en flygtig gennembladning af bogen er nok til at give et indtryk af bogens tendens: Den ligner mere en lærebog i matematik end i økonomi, og dette indtryk bekræftes fuldt ud ved et nøjere studium af bogen. Alene det, at der altid staar "it is easy to see", "it is well known" naar man absolut ikke forstaar meningen, leder tanken hen paa lærebøger i matematik.

Der er unægtelig foregaaet en udvikling fra Cournot, der blev anset for en lidt tosset original, da han for 100 aar siden forsøgte at